

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Protokollsanteckningar till MSN 2024-10-16 från Nackalistan

Ärendehandlingarna finns publicerade på:

<https://02/www.nacka.se/kommun--politik/politik-handlingar-och-protokoll/protokoll-och-beslutsunderlag/>

§08 Motion (NL) - Kulturskydda Saltsjöbanans historiska stationshus och bangårdar

Protokollsanteckning:

Nackalistan har för avsikt att skriva en ny motion som bara inkluderar saltsjöbanans historiska stationshus och väntkurer.

Om Länsstyrelsen bedömer att de inte når upp till den nivå som de kräver för byggnadsminnesmärkning, så vill Nackalistan att kommunen arbetar med att förse dessa med ett kommunalt skydd. På dagens sammanträde i miljö- och stadsbyggnadsnämnden så rekommenderade såväl tjänstemän som allianspolitiker att historiska stationsbyggnader om möjligt ges en q-märkning i detaljplaner. Detta kräver att detaljplaner för dessa objekt (till exempel Nacka station, Lillängen, Storängen, Saltsjö-Duvnäs, Ringvägen, Solsidan och eventuellt Saltsjöbaden) uppdateras genom kommunens försorg. Nackalistan har sedan hösten 2023 satsat på att i sin skuggbudget förstärka budgeten för projektet *omoderna planer* som kan hantera detta framgent. Det vore även klokt av kommunen att samverka med Region Stockholm om saken om möjligt. Ordföranden konstaterade att tjänsteskrivelsen bör uppdateras med information om hur man kan använda verktyget q i detaljplaner innan motionen går vidare för behandling i kommun-styrelsens utskott.

På sammanträdet påpekades även att den i dagarna laga-kraftvunna domen i målet om rivning/bevarande av *Igelboda Stationshus* är prejudicerande och visar att stationshusen redan idag har ett indirekt juridiskt skydd. Det är positiva nyheter men det krävdes dock en flerårig domstolsprocess för att bevisa det, vilket var menligt för byggnadens nuvarande skick. Nackalistas ledamot konstaterade att även Nackas översiktsplan bättre bör beskriva hur kommunen systematiskt arbetar med kulturhistoriska byggnader och miljöer som inte har ett formellt skydd av Länsstyrelsen eller staten. Det är en kommentar som vi ingav redan innan översiktsplanen gick ut på samråd.

Motionens första att-sats lyder:

”att i första hand ge tjänstemännen i uppdrag att föreslå att Länsstyrelsen byggnadsminnesmärker Saltsjöbanans historiska stationshus, väntkurer, verkstadshall och bangårdar”

Denna mening har felaktigt tolkats som att Nackalistan vill byggnadsminnesmärka *samtliga* Saltsjöbanans stationshus, väntkurer, verkstadshall och bangårdar. Ordet *historiska* i att-saten avser dock såväl stationshus, väntkurer, verkstadshall och bangårdar. Självklart vill inte Nackalistan byggnadsminnesmärka de väntkurer som färdigställts 2024 på de nybyggda

Fisksätra och Tattby stationer! Inte heller avser vi att skydda varenda syll på spåret. Nackalistan har skrivit motionen i syfte att ge expertisen ett brett mandat att värdera vilka objekt (d v s stationshus, väntkurer, verkstadshall och bangårdar) som bör ges ett kulturhistoriskt skydd, så att valet av skyddsobjekt inte görs slumpartat av oss lekmän. Nackalistan kan skriva en ny motion som förtydligar detta, om det krävs.

§12 Detaljplan för Nya Nacka Forum, inriktningsbeslut

Protokollsanteckning:

Nackalistan har i april 2024, när ärendet behandlades sist i nämnden, framfört att det är positivt med bebyggelse längs Vikdalsvägen som ger ett mer stadsmässigt intryck än Nacka Forums långsida som saknar fönster eller arkitektoniska detaljer. Vi konstaterade dock att utrymmet för byggnaderna är väldigt begränsat samt att planbeskrivningen bör kompletteras med mått/beskrivning av gång och cykelbana samt förgårdsmark längs hela husets sträckning, för att tillse att dessa får plats. pp

Vid dagens sammanträde kunde vi konstatera att den återremiss av detaljplanen, som beslutades om av nämnden i april, har hörtsammats av fastighetsägaren som utarbetat ett nytt förslag med minskad och diversifierad byggnadshöjd samt minskad boyta. Dessa förändringar från det tidigare detaljplaneförslaget stämmer bättre överens med start-PMet från 2022 och är ett steg i positiv riktning.

I april 2024 så frågade Nackalistan även om markanspråken medger att den busshållplats (för bl a linje 840) som tidigare fanns på platsen kommer att kunna återanläggas här. En fråga som vid dagens sammanträde fortfarande förblev obesvarad. Vi noterar även att sedan april så har miljardprojektet Mötesplats Nacka pausats på obestämd tid och en utredning startats i syfte att i stället utforma en bytespunkt mellan bussar och tunnelbana i gatuplan. Eftersom utredningen inte är det oklart om det omfattar denna del av Vikdalsvägen, som i så fall skulle få ett större behov av busshållplatser och annat gatutrymme för bussar än idag.

När det gäller *genomförandeskedet* så framförde Nackalistan i april 2024 att Vikdalsvägen kommer att präglas av ombyggnationer under en längre tid. Det gäller tunnelbanans stationshus och fastighetskomplexet [Parkkvarteren 1/Discus](#), Stadshusparken och kvarteret [Parkkvarteren 2](#) samt den kommande bytespunkten mellan buss och tunnelbana. Det är därför angeläget att planera bygg- och anläggningsarbetena noga i tid och rum så att ordinarie gång, cykel, bil och busstrafik, omlagd busstrafik, byggtrafik, kranar, byggupplag och byggbaracker får plats. På dagens sammanträde i miljö- och stadsbyggnadsnämnden informerade ordföranden om att detaljplanen i sig inte medför några begränsningar för kommunen att besluta om när genomförandet av detaljplanen ska ske, utan denna fråga behandlas i kommunstyrelsen i den kommande exploateringsplanen.

§15 Pågående planbesked 2024

Informationsärende med presentation om status för detaljplanen [Gäddviken](#) (södra Finnbodahalvön)

Protokollsanteckning:

Nackalistan tackar tjänstemännen för en bra presentationen med ett detaljerat förslag på gestaltning av kvarter och siktlinjer samt trafiklösning för detaljplanen Gäddviken inför det kommande samrådet. Det är önskvärt att nämnden hålls informerade om projektets framdrift. Frågorna från politiken var många och Nackalistan fick inte ställa sina p g a mötestidsbrist, vilket vi respekterar. I stället ombad ordföranden oss att framföra våra frågor i denna protokollsanteckning i ärendet, som övriga politiker och tjänstemän uppmanades att läsa.

Nackalistan ställde sig i juni 2023 positiv till start-PMet för stadsbyggnadsprojekt [Gäddviken](#), givet, som vi även skriftligen meddelade på kommunstyrelsens [sammanträde](#);

- att nyttillkommen bebyggelse samspelar med äldre bebyggelse och placeras och planeras på sådant sätt att befintliga bostäders utsikt påverkas så lite som möjligt
- att behov av kulturlokaler inklusive bibliotek utreds och tillgodoses i närområdet
- att behov av lektytor, lekplatser samt tillgången på idrottsplatser och fotbollsplaner utreds och tillgodoses i närområdet
- att en förskola byggs
- att kustområdet tillgängliggörs genom en strandpromenad
- att vattenspegeln som ersätter det sund som historiskt avskiljde Kvarnholmen blir tillräckligt framträdande och får en bra gestaltning
- att en badbrygga eller en badanläggning anläggs i Svindersviken
- att en grundliga sanering av marken och vattnet i Svindersvik görs, med extra hänsyn till förskolegården där små barn vistas och att förorenade massor miljövänligt tas om hand
- att en noggrann kontroll görs efter sprängningsarbeten för att säkerställa att inga miljögifter frigörs från sprickor i berg eller sprängämnen
- att en trafikutredning genomförs p g a att trafiksituationen redan idag är väldigt ansträngd och lär öka med ökade antal invånare
- att trafiklösningen medger att såväl busstrafiken som biltrafiken ska fungera väl samt att gång och cykelbanan på Kvarnholmsvägen breddas i enlighet med Nackalistas 2023 godkända motion "Utred regelbundet trafiksituationen på Kvarnholmsvägen och identifiera åtgärder"

Under sammanträdet informerades nämnden om att strandpromenaden kommer att anläggas, att siktlinjer från befintliga bostäder har utretts med gott resultat även med relativt höga kvarter längs Svindersviken planeras, samt att en trafikutredning kommer att genomföras. Kvarnholmsvägen sänks och den nuvarande utsiktplanen vid vägen försvinner. Vägens lutning, bredd och bredd på gång- och cykelbana redovisades inte.

En stor avvikelse i förslaget jämfört med start-PMet är att den befintliga tunneln inte längre kan användas för bil och busstrafik till och från Kvarnholmen, utan denna trafik flyttas till Kvarnholmsvägen. Detta innebär en avsevärd försämring av den nuvarande trafiklösningen vilket går stick i stäv med de önskemål som vi framförde 2023.

Nackalistan ställer oss även i nuläget även tveksamma till den höga byggnad som planeras norr om Finnberget enligt dagens redovisning. På dagens sammanträde saknade vi information om saneringen, buller från Värmdöleden/222, ifall badbrygga/badanläggning ska anläggas i Svindersviken, skisser på vattenspegeln som ersätter det historiska sundet, redovisning av behov samt lokalisering av kulturlokaler/bibliotek, lektytor, lekplatser, idrottsplatser/fotbollsplaner i området. Nackalistan har full förståelse för om detta inte utretts ännu, men alla dessa nämnda saker ovan bör redovisas i samrådsförslaget till detaljplan innan vi kan ta ställning till denna.

§18 Rivningslov för rivning av kontor- och hotellanläggning, Fabrikörsvillan

Protokollsanteckning:

Nackalistan beklagar att den nedbrunna Fabrikörsvillan inte gick att restaurera. Det var en värdefull kulturhistorisk byggnad i Nacka. Vi kommer att följa arbetet med att bevara enstaka föremål ifrån byggnaden för eftervärlden. Vi anser att Nacka kommun systematiskt bör arbeta med bevarande av Nackas kvarvarande kulturhistoria. Se även vår motion om bevarande av Saltsjöbanans kulturhistoria som även den behandlades på dagens sammanträde.

Lina Olsson och Caroline Dickson, Nackalistan, 2024-10-21